

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **JUDr. G.**, bývajúcej v P., proti žalovanej **Slovenskej republike – K.**, so sídlom v P., **o ďalší plat sudcu**, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 28 C 160/07, o vylúčení sudcov Krajského súdu v Prešove z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 10 NcC 14/07, takto

r o z h o d o l :

Sudcovia Krajského súdu v Prešove JUDr. Igor Burger, JUDr. Anton Oriňák, JUDr. Anton Lukáč, JUDr. Jozef Angelovič, JUDr. Branislav Breza, JUDr. Jaroslav Bugel', JUDr. Jana Burešová, JUDr. Irena Dobňáková, JUDr. Viliam Dohňanský, JUDr. Martin Fiľakovský, JUDr. Gabriela Gerdová, JUDr. Anna Ilčinová, JUDr. Gabriela Klenková PhD., JUDr. Anna Kovaľová, JUDr. Milan Majerník, JUDr. Ľuboslava Mruškovičová, JUDr. Mariana Muránska, JUDr. Eva Pirkovská, JUDr. Eva Rešatková, JUDr. Zlata Simková, JUDr. Peter Šamo, JUDr. Milan Šebeň, JUDr. Jozef Škrab, JUDr. Eva Šofranková, JUDr. Peter Tobiaš, JUDr. Marián Török, JUDr. Roman Tóth, JUDr. Gabriela Világiová a Mgr. Magdaléna Želinská **s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na uvedenom súde pod sp. zn. 10 NcC 14/07.

Vec sa prikazuje na rozhodnutie Krajskému súdu v Banskej Bystrici.

O d ô v o d n e n i e :

V rámci rozhodovania o oznámení sudcov Okresného súdu Prešov, že sa (okrem JUDr. Baranovej, Mgr. Bučekovej, JUDr. Valenčina, JUDr. Dubňanského) cítia byť zaujatí vo veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 28 C 160/07 pre ich priateľský a kolegiálny pomer

k žalobkyni JUDr. G., ktorá je sudkyňou Krajského súdu v Prešove, predložil predseda Krajského súdu v Prešove vec vedenú pod sp. zn. 10 NcC 14/07 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 16 ods. 1 O.s.p. na rozhodnutie o vylúčení sudcov tohto súdu z prejednávania a rozhodovania veci.

Z vyjadrenia sudcov Krajského súdu v prešove (okrem JUDr. Viery Schmotzerovej a JUDr. Petra Straku) vyplýva, že pre priateľský a kolegiálny vzťah k žalobkyni, sudkyňi tohto súdu, a sudcovia JUDr. Burger, JUDr. Dobňáková, JUDr. Majerník, JUDr. Muránska, JUDr. Rešatková, JUDr. Simková, JUDr. Šamo, JUDr. Šebeň, JUDr. Šofranková a JUDr. Tóth, aj pre vzťah k žalovanému, u ktorého vykonávajú funkciu sudcu, resp. JUDr. Burger funkciu predsedu súdu, ktorý žalovaného zastupuje, sa cítia byť zaujatí, z dôvodu ktorého nemôžu rozhodnúť o oznámení sudcov súdu prvého stupňa.

Podľa § 14 ods. 1 O.s.p. sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Podľa § 16 ods. 1 O.s.p. súd predloží vec nadriadenému súdu s vyjadrením sudcu na rozhodnutie o námietke zaujatosti do 15 dní od jej podania. Ak sa spis zároveň predkladá odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní, vec sa predloží až po vykonaní úkonov spojených s predložením veci odvolaciemu súdu. O tom, či je sudca vylúčený, rozhodne do desiatich dní od predloženia veci nadriadený súd v senáte; touto lehotou nie je viazaný, ak rozhoduje zároveň o odvolaní. O vylúčení sudcov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodne do desiatich dní iný senát tohto súdu.

Integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) je garancia toho, aby vo veci rozhodoval nezávislý a nestranný sudca.

Nestrannosť sudcu sa prejavuje v dvoch aspektoch. Prvý spočíva v rýdzo osobnom presvedčení určitého sudcu v danej veci. Keďže ide o subjektívnu kategóriu vyjadrujúcu vnútorný psychický vzťah samotného sudcu k prejednávanej veci (zahrňuje vzťah sudcu k predmetu konania, jeho účastníkom a právnym zástupcom), je o nej schopný vypovedať jedine sám sudca. Takto úzko ponímaná kategória nestrannosti by však nenašla v praxi

uplatnenie bez jej vyjadrenia aj v širšej, objektívnej rovine. Za objektívne nemožno považovať len to, ako sa nestrannosť sudcu javí navonok (napr. účastníkovi konania), ale najmä to, či reálne existujú okolnosti, ktoré by mohli objektívne založiť pochybnosti o tom, či sudca disponuje určitým vzťahom k veci.

Z vyššie uvedeného vychádza aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá rozoznáva subjektívne hľadisko nestrannosti sudcu, zahrňujúce osobné presvedčenie a správanie sudcu vo veci a hľadisko objektívne, založené na existencii dostatočných záruk pre vylúčenie akejkoľvek legitímnej pochybnosti o zaujatosti sudcu (Saraiva de Carvalho proti Portugalsku, 1994, Gautrin a ďalší proti Francúzsku, 1998).

Z tohto pohľadu, dôjde k vylúčeniu sudcu z prejednávania a rozhodovania veci nielen vtedy, keď jeho vzťah k veci, účastníkom alebo ich zástupcom je založený na zaujatosti skutočne preukázanej, ale rovnako, i keď existuje čo i len najmenšia pochybnosť o jeho nestrannosti v očiach verejnosti.

V predmetnom prípade sa sudcovia Krajského súdu v Prešove (okrem JUDr. Schmotzerovej a JUDr. Straku) sami vyjadrili, že sa pre priateľský a kolegiálny vzťah k sudkyňi tohto súdu, J., ktorá vystupuje v spore ako žalobkyňa, resp. pre pracovný vzťah k žalovanému, u ktorého pôsobia vo funkcii sudcu, príp. predsedu súdu, cítia byť zaujatí. Je teda evidentné, že sudcovia sami majú pochybnosti o ich nestrannosti vo veci. Ak má (mal) totiž sudca kolegiálny vzťah k inému sudcovi (neskôr účastníkovi konania) z rovnakého pracoviska, s ktorým sa bežne, aj keď len v rámci plnenia pracovných povinností, stýka, ide o takú skutočnosť, ktorá (bez ohľadu na skutočnú povahu tohto vzťahu) je spôsobilá vyvolať opodstatnené pochybnosti o pomere sudcu k takému kolegovi vo veci, v ktorej vystupuje ako účastník konania. Daný vzťah už nemožno považovať za neutrálny, či spoločenský, keď jeho povaha sama o sebe vzbudzuje pochybnosti o sudcovskej nezávislosti.

Keďže Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „nadriadený súd“), po zohľadnení vyššie uvedenej skutočnosti, dospel k záveru, že v danej veci ide o vzťah predpokladaný v ustanovení § 14 ods. 1 O.s.p., rozhodol tak, že sudcov uvedených vo výrokovej časti tohto uznesenia vylúčil z prejednávania a rozhodovania veci.

Vzhľadom na absenciu vyjadrenia ohľadne existencie skutočností podľa § 14 ods. 1 O.s.p. u sudcov JUDr. Schmotzerovej (z dôvodu jej dlhodobej práceneschopnosti) a u JUDr. Straku (z dôvodu jeho stáže na Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky), Najvyšší súd Slovenskej republiky nerozhodol o vylúčení týchto sudcov z prejednávania veci. Dospel k záveru, že pokiaľ sami sudcovia neuviedli svoje stanovisko, nie je dôvod zaoberať sa posudzovaním ich vzťahu k veci, k účastníkom konania, resp. ich zástupcom.

Podľa § 12 ods. 1 O.s.p. ak nemôže príslušný súd o veci konať, pretože jeho sudcovia sú vylúčení (§ 14), musí byť vec prikázaná inému súdu toho istého stupňa.

Keďže týmto uznesením boli z prejednávania a rozhodovania veci vylúčení sudcovia Krajského súdu v Prešove okrem JUDr. Schmotzerovej a JUDr. Straku, ktorí by nemohli sformovať 3-členný senát na rozhodnutie o (ne)zaujatosti sudcov okresného súdu, nadriadený súd rozhodol o prikázaní veci inému súdu toho istého stupňa, a to Krajskému súdu v Banskej Bystrici.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 10. januára 2008

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: